

Verksamhetsberättelse för 2018 (styrelsens förslag till årsmötet)

Medlemsantal

Antalet medlemmar per den 31 december uppgick till 359. Föreningen har fem hedersledamöter, Henrik Johansson, Per Lassen, Göran Mattiasson, Britt Snogerup och Bengt Örneberg.

Föreningsmöten

Föreningen har under året haft 8 inomhusmöten med mellan 12 och 33 deltagare:

- 19 januari berättade Eva Waldemarson och visade bilder från en resa till Galapagos.
- 23 februari höll Malin Tälle från Linköping universitet ett föredrag om olika skötselmetoder av ängs- och hagmarker.
- 6 mars höll Nils Carlsson från Länsstyrelsen ett engagerat och intresseväckande föredrag om problemet med invasiva arter i Skåne. Föredraget följdes av en längre diskussion.
- 23 mars, efter årsmötet, berättade Torbjörn Tyler om mossfloran på Ölands alvar.
- 20 april höll Sofie Olofsson från Lunds Botaniska Trädgård ett trevligt föredrag om en botanisk rundresa i östra Australien.
- 21 september berättade Sigvard Svensson, Puggehatten, Skånes mykologiska förening, och visade bilder på hotade svampar i Skåne.
- 26 oktober berättade Lars Olof Björn och visade bilder över släktet Prunus – vackert, gott och giftigt för människor och djur.
- 9 november höll Karin Persson, kurator på nationella genbanken, och Linnea Oskarsson, föreståndare för POM, ett föredrag om deras verksamhet på SLU.
- 15 december hölls julfest med glögg och mingel före föredraget där Marie Widén berättade och visade bilder på kryddor och kryddväxter från hela världen.

Exkursioner mm.

Föreningen har under året genomfört 18 endagsexkursioner samt en Floraväktarexkursion.

- 24 mars inventerades mossor i ruta 2D9g på Linderödsåsen söder om Tollarp under ledning av Carl-Axel Andersson.
- 21 april besöktes Hunneröds mosse tillsammans med Staffan Nilsson för att titta på mossorna på denna variationsrika lokal med bland annat rikkärrarter.
- 2 maj var det floravandring för att titta på vårfloran vid Stackedala på Linderödsåsens nordostsluttning.
- 5 maj tog Ulf Ryde med deltagarna på en promenad längs Borstbäcken och tittar på sena vårblommor och tidiga sommarväxter.
- 24 maj var det floravandring till Hamilton Hill för att titta på de vackra, blomsterrika naturbetesmarkerna och rikkärren där.
- 26 maj var det exkursion till Vitemölla och på Kiviks marknadsplats under ledning av Pål Axel Olsson där man letade både perenna och annuella sandmarksväxter.

- 27 maj tog Stefan Andersson deltagarna på en floristikexkursion till Kungsmarken.
- 4 juni förevisades kalkfuktängarna kring Lyngsjön där det finns mängder av orkidéer och andra tjugiga växter.
- 2 juli var det floravandring till lövskogarna kring Bockbord uppe på Nävlingeåsen där det finns en rik och omväxlande flora.
- 8 juli visade Stefan Andersson runt på Klosterängshöjden i norra delen av Lund där stora mängder av schaktmassor tippats sedan slutet av 1990-talet och där mängder av spännande växter kommit in med jorden.
- 16 juli var det floravandring på sandmarkerna vid idrottsplatsen Furuhov i Kristianstad som blev naturreservat för några år sedan.
- 28 juli ledde Sven Birkedal en exkursion för att titta på knipprötter *Epipactis* i Åhustrakten
- 9 augusti studerades röjning och schaktningarna som gjorts av Länsstyrelsen vid Gropahålet.
- 16 augusti guidade Lars Fröberg i Botaniska Trädgården i Lund, där det finns många ovanliga ogräs att titta på.
- 25 augusti anordnades Floraväktarexkursion till de norra delarna av Skåne där vi letade efter vildris, klotgräs, krypfloka och flytsäv.
- 1 september ledde Mats Wirén en exkursion till Limhamns kalkbrott.
- 23 september var det svampexkursion under ledning av Sigvard Svensson från Puggehatten, Skånes mykologiska förening.
- 7 oktober förevisade Staffan Nilsson några av våra vanligaste mossor i Rökepipan utanför Dalby.
- 20 oktober inventerades mossor i ruta 3E3b vid Kiaby intill Oppmannasjön tillsammans med Staffan Nilsson.
- 27 oktober besöktes den mossrika lokalen Finnstorp på Söderåsen tillsammans med Carl-Axel Andersson.

Resor

Föreningen har varit delarrangörer i två utlandsresor under året.

I april guidade Sven Birkedal och Åke Svensson på en resa till Lesbos med inriktning på orkidéer
I slutet av juni guidade Arne Strid på en resa till norra Grekland där fem av de högsta bergen besöktes.

Projekt Millora

Under 2018 har det i Projekt Millora publicerats en vetenskaplig artikel;

Tyler T, Herbertsson L, Olsson PA et al. 2018. Climate warming and land-use changes drive broad-scale floristic changes in Southern. *Global Change Biology* 24: 2607-2621.

En sammanställning är även publicerad om nyheter i kärlväxtfloran i Skåne efter den senaste atlasen;

Fröberg L 2018. Nyheter om Skånes kärlväxtflora, *Botaniska Notiser* 151: 1

Skånes mossor

Projektledningsgruppen har under året haft två protokollförda sammanträden. Vid årsskiftet var 297 (av 534) rutor bokade av inventerare. Vid fyra tillfällen har inventerare samlats för att granska belägg som kommit in under inventeringen.

- 28 januari granskades vitmossbelägg under ledning av Nils Cronberg.
- 10 februari var det belägg av fickmossor *Fissidens* som granskades under ledning av Torbjörn Tyler.

- 29 september -3 oktober hölls inventeringsläger i Degeberga, där flera rutor i området inventerades.
- 14 oktober firades mossornas dag för fjärde gången i mossparadiset på Söderåsen.
- 17 november granskades, under ledning av Torbjörn Tyler, de belägg av gräsmossor *Brachythecium* som kommit in under projekt Skånes Mossor.
- 1 december granskades, under ledning av Torbjörn Tyler, belägg av flätmossor *Hypnum*.

Projekt Skånes Vita Fläckar

Inventeringen av floran i rutor som inte inventerats eller var ofullständigt inventerade under projekt Skånes flora fortsatte under året. Vid årsskiftet var 67 rutor bokade av inventerare. Stefan H Andersson ledde ett inventeringsläger i Kågeröd den 17-19 augusti.

Projekt Pepparholm

Floran på Pepparholm inventerades för tjugonde året i rad av föreningen. Inventeringsinsatserna utfördes främst av Bengt Örneberg, Staffan Nilsson, Leif Runeson och Gerhard Kristensson, men flera botaniker deltog under året. Fem besök gjordes under perioden maj till september. Till följd av den varma sommaren var ön mycket torr, men den preliminära slutsumman blev likväl 347 taxa. Detta är det näst högsta antalet ett enskilt år. Bland intressanta nyfynd kan nämnas silvermartorn *Eryngium giganteum* och rysk martorn *E. planum* intill motorvägen. Det var också glädjande att månlåsbräken *Botrychium lunaria* kunde återfinnas från fjolåret.

Film om växtpressning

Stefan L. Andersson och Stefan H. Andersson gjorde en videofilm om växtpressning. Den finns på föreningens youtubekanal <https://www.youtube.com/watch?v=Zd8cMENiM2k&feature=youtu.be> och kan även nås via föreningens hemsida.

Falsterbo Birdshow

På Falsterbo Birdshow den 31 augusti – 2 september fanns föreningen på plats med bokbord. Flera floravandringar anordnades.

Vilda Blommornas dag

Den 17 juni arrangerades De vilda blommornas dag för sextonde gången i Sverige. Detta är ett samnordiskt evenemang initierat av Svenska Botaniska Föreningen, där lokala botaniska föreningar över hela landet anordnar blomstervandringar.

Utbildningsinsatser

I samarbete med Studieförbundet i Skåne har föreningen drivit två längre studiecirklar. Det har hållits två cirklar för mossinventerare under ledning av Torbjörn Tyler med totalt ca 15 deltagare.

Floravårdsarbete

Genom floraväktarverksamheten bevakas hotade arter i Sverige genom ett samarbete mellan Svenska Botaniska Föreningen och ArtDatabanken. I Skåne finns 274 rödlistade arter och de finns på ca 7 000 lokaler. Därför är det nödvändigt att prioritera arbetet och göra rejäla genomgångar av ett begränsat antal arter varje år.

På Floraväktarmötet den 17 februari samlades 37 aktiva floraväktare i Skåne på Ekologihuset i Lund för att diskutera den framtida verksamheten under ledning av Charlotte Wigermo och Åke Svensson. Sebastian Sundberg, ArtDatabanken, berättade och visade hur rapporteringen till EU:s art- och habitatdirektiv sker. Nästa rapport kommer under 2019. I Skåne har vi 6 arter av de som är utvalda i EU.

De flesta CR-arter (akut hotade arter enligt Artdatabankens rödlista) har inventerats under året. Dessutom har följande **specialinventeringar** genomförts:

- Totalinventering har utförts avseende vildris, flytsäv, slåttergubbe.
- Arter som vi påbörjat inventering av under 2018 och ska slutföra 2019 är renlost, åkersyska, småtörel, grådådra, ädelmynta, knölvial och dvärgserradella.

Eftersom sommaren var så varm och torr, torkade många ettåriga växter bort och vi fick prioritera om och lämna åkergräsen till nästa år.

Arbetet med att validera fynden i Artportalen gällande de hotade arterna har påbörjats.

Odling av hotade arter

Föreningen samarbetar med Botaniska trädgården i Lund, Fredriksdals trädgård i Helsingborg och Länsstyrelsen i Skåne i ett projekt för att bevara Skånes hotade växter.

Lördagen den 27 januari samt den 27 oktober anordnades ett möte om hotade arter, och den 18 juni bildades Växtåtgärdsgruppen, VÅG, som en arbetsgrupp inom föreningen. Gruppen fokuserar på odling av hotade arter som ett komplement i arbetet med artbevarande.

Naturvård

Föreningen har yttrat sig i ett flertal ärenden under året:

- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Zackows mosse.
- Remissvar avseende förslag till bildande av kulturresevatet Kulturens Östarp i Sjöbo kommun.
- Yttrande angående Samråd, Hansa PowerBridge, Svenska Kraftverk, Sundbyberg.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Rinkaby skjutfält.
- Yttrande avseende förslag till bildande av naturresevatet Linneröd i Klippans kommun med tillhörande skötselplan.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Klammersbäck-Torup.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Stensmyr och Vejsmulta myr.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Edenryd.
- Yttrande angående stamnätsledning i anslutning till Revingefältet.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Vramsån.
- Remissvar avseende förslag till reviderad Bevarandeplan för Natura 2000-området Revingefältet.
- Remissvar avseende förslag på skötselplan för naturresevatet Bjärreds Saltsjöbad, i Lomma kommun.
- Yttrande angående bevarandeplan för Natura 2000-området Värsjön.
- Yttrande angående förslag till bildande av naturresevatet Pråmlyckan i Lomma kommun.
- Yttrande angående förslag till bildande av naturresevatet Brantaberg–Oreberget i Hässleholms kommun.
- Yttrande avseende skötselplan för naturresevatet Klingstorpabäcken i Klippans kommun.
- Remissvar avseende förslaget till utvidgning av och kompletterande föreskrifter för samt upphävande av del av naturresevatet Fulltofta gård i Hörby och Höör kommun.
- Yttrande angående bildande av naturresevatet Hörröds utmark i Kristianstads kommun.
- Yttrande angående bildandet av naturresevatet Kustdammarna i Lomma kommun.
- Remissvar avseende förslaget till bildande av naturresevatet Fjällmossen i Hörby och Kristianstads kommun.

- Yttrande angående NCC:s Samrådsunderlag för avgränsningssamråd, Bergtäkt S Sandby.
- Remissvar avseende förslag till bildande av naturreservatet Stora Bjälkarp i Östra Göinge kommun.
- Yttrande angående bevarandeplanen för Natura 2000-området Falsterbohalvön samt förvaltningsplan för Helcom MPA Falsterbo Peninsula with Måkläppen.
- Yttrande avseende beslut och föreskrifter samt skötselplan för naturreservat Sjunnerup, Höörs kommun.
- Yttrande angående uppdaterad bevarandeplan för Kungsmarken.

Botaniska Notiser

Utgivningen av den 151:e årgången av Botaniska Notiser omfattade fyra nummer med Kjell-Arne Olsson som redaktör. Numera har det genomsnittliga antalet sidor per årgång utökats från 128 sidor till 160 sidor.

Förutom allmän föreningsinformation märks floraväktarartiklar om dikesskräppa *Rumex conglomeratus*, backsilja *Peucedanum oreoselinum*, borstsäv *Isolepis setacea* och vattenstånds *Jacoba aquatica*. Här redovisas nuvarande och tidigare förekomster samt trender och vidtagna och planerade åtgärder för dessa rödlistade växter. Vidare har ytterligare några lärarika och ingående monografier om ett antal utrotningshotade skånska arter presenterats: toppjungfrulin *Polygala comosa*, sandnörel *Sabulina viscosa*, sandvedel *Astagalus arenaria* och raggärv *Cerastium brachypetalum*. Läsarna har även kunnat ta del av en omfattande artikel om *Nyheter om kärlväxtfloran i Skåne* och intressanta artiklar som *Kotula på frammarsch vid Öresund*, *Dombeya – ett vackert tropiskt träd*, *Styvtörel Euphorbia stricta ny för Skåne*, *Oceaniska epifyter – de globala miljöförändringarnas stora vinnare*, *Preliminära resultat från registrering av sporkapslar i inventeringen av Skånes mossor*, *Orkidéresa till Lesbos*, *Mossor i Skånska rikkärr nu och då*, *Pepparholm 2017 – ett rekordår* samt *Nuytsia floribunda – sydvästra Australiens unika mistelträd*.

Årets växtfynd är gatkärleksgräs *Eragrostis multicaulis* som hittats i Malmö av Stefan Andersson. Drygt 90 fyndplatser påträffades av denna för Sverige nya art.

Årets mossfynd

Årets mest intressanta mossfynd bestod i att kustgrimmia *Grimma decipiens* hittades på flera nya lokaler kring Degeberga, i samband med föreningens årliga mossinventeringsläger.

Facebook

Föreningens Facebook-sida – Skånes blommor – hade vid årsskiftet 763 medlemmar.

Stipendier

Föreningen delade under året ut stipendier ur Jubileumsfonden, Gertrud Jönssons fond, Weimarcksfonden och Svante Murbecks fond till ett sammanlagt värde av 91 000 kr. Stipendiater blev följande:

Groa Valgerdur Ingimundardóttir : Project: Bryophytes in Surtsey, Iceland - looking to the future.

Arne Thell: Projekt: Odling, utplantering och jämförande odling av humlesuga *Betonica officinalis*.

Mikael Hedrén: Projekt: Geografisk genetisk variation inom *Nigritella miniata*, en apomiktisk orkidé med utbredning i Östalperna och Karpaterna.

Aron Edman: Projekt: Lavfloran på Ölands väderkvarnar.

Eric Wahlsteen: Projekt: Expedition/insamlingsresa (*Begonia*, *Sorbus*) till nordöstra Indien november 2018.

Eva Waldemarson: Projekt: Långsiktig succession på Laitauredeltat i Lappland.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av: ordförande Åke Svensson, vice ordförande Stefan H Andersson, kassör Stefan L Andersson, sekreterare Charlotte Wigermo, vice sekreterare Staffan Nilsson, programsekreterare Staffan Nilsson, Eva Waldemarson och Ulf Ryde, övriga ledamöter Joel Levin, Monika Osterkamp Madsen och Tomas Persson.

Styrelsen har under året haft 10 protokollförda sammanträden.

Revisorer och valberedning

Revisorer har under året varit Nils Cronberg och Emil Åsegård samt revisorsuppleant Gösta Regnell.

Valberedningen har bestått av Lotta Persmark och Helena Persson.

Funktionärer och personer med konsultuppdrag

Föreningen har inte haft någon fast anställd under året. Föreningen har haft två personer som utfört konsultuppdrag: Lars Fröberg och Kjell-Arne Olsson.

Följande personer har under året varit funktionärer: sexmästare Ruza Adelborg under vårterminen, redaktör och distributör Kjell-Arne Olsson, medlemsregistrator Charlotte Wigermo, arkivarie Patrik Frödén, hemsidesansvarig Ulf Ryde och teknisk redaktör Gerhard Kristensson.

Arbetsgrupper underställda styrelsen har under året varit:

- Ekonomiarbetsgrupp: Åke Svensson (sammanställande), Stefan L Andersson, Monika Osterkamp Madsen och Staffan Nilsson
- Konsultansvariga: Eva Waldemarson och Joel Levin
- Stipendiekommitté: Stefan H Andersson (sammanställande), Joel Levin och Tomas Persson
- Programsekreterare: Eva Waldemarson (sammanställande), Staffan Nilsson och Ulf Ryde
- Arbetsgrupp för tillvaratagande av inventarier och fasta tillgångar: Patrik Frödén och Torbjörn Tyler
- Arbetsgrupp Artportalen: Charlotte Wigermo (sammanställande), Stefan H Andersson och Staffan Nilsson
- Ledningsgrupp för Floraväktarverksamheten i Skåne: Charlotte Wigermo (sammanställande), Göran Mattiasson och Åke Svensson
- Ledningsgrupp för projekt Skånes Mossor: Torbjörn Tyler (sammanställande), Nils Cronberg, Gerhard Kristensson, Staffan Nilsson, Kjell-Arne Olsson, Frida Rosengren och Johan Rydlöv
- Ledningsgrupp för projekt Skånes vita fläckar: Staffan Nilsson (sammanställande), Stefan H Andersson, Åke Svensson och Charlotte Wigermo
- Arbetsgrupp för utforskandet av Pepparholms flora: Staffan Nilsson (sammanställande), Gerhard Kristensson, Leif Runesson och Bengt Örneberg
- Arbetsgrupp för Kungsmarken: Stefan H Andersson, (sammanställande), Joel Levin och Linda Birkedal

Lund 18 jan 2019

Styrelsen